

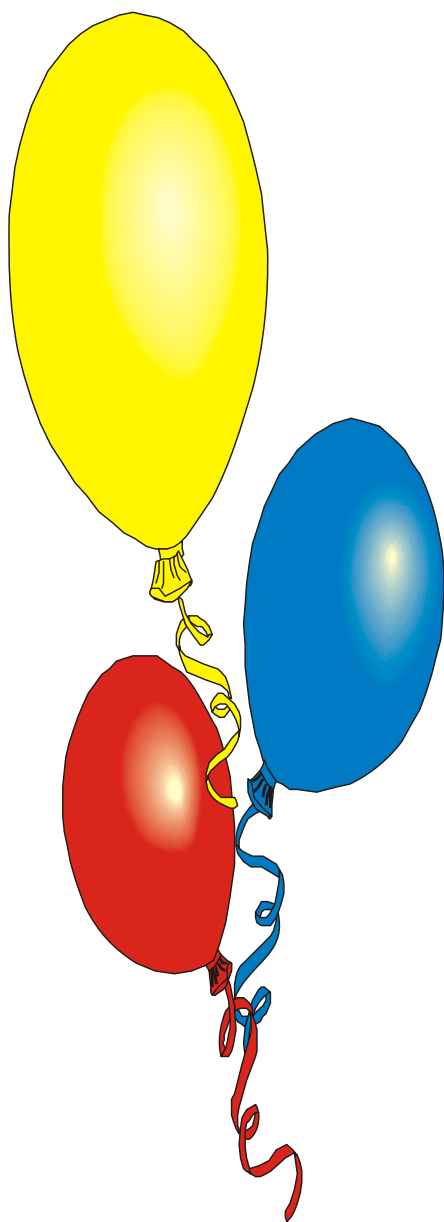
L'ubietovský venček

Slávnostné vydanie

november 2006

Čo sme zažili v septembri

Slávnostné otvorenie školského roku 2006 / 2007 v Kultúrnom dome v Ľubietovej, kde sme si vypočuli slávnostné prejavy pána starostu Zajaca a pani riaditeľky Bobokovej. Privítali sme našich prváčikov, ale aj nové pani učiteľky. Hneď druhý týždeň sme sa pustili podľa nového rozvrhu s chuťou do práce, aj keď sa mnohým nechcelo.

Vyučovanie nám spestrila Putovná výstava vedeckej hračky, ktorej sa zúčastnili všetky triedy. Bolo to zábavné, aj poučné, len škoda, že to trvalo tak krátko.

V súčasnosti už lietajú prvé známky, dobré aj zlé, niektorým žiakom aj poznámky.

Zažili sme aj prvé úspechy na športovom poli – I. miesto v Okresnom kole cezpoľného behu získal Martin Bobok, žiak IX. A triedy.

Koncom septembra nám spríjemnilo popoludnie filmové predstavenie v Medzibrode, ktoré zorganizovala p. riaditeľka Boboková.

Žiacka rada

Na našej škole každý rok pracuje aj žiacka rada. Každá trieda si zvolí jedného predsedu a podpredsedu. Predseda zastupuje svoju triedu na všetkých stretnutiach rady a podpredseda ho zastúpi v prípade, že by nebol predseda v škole.

Žiacku radu vedie p. uč. Búdová a organizuje všetky stretnutia rady a dáva pokyny členom rady. Úlohou žiackej rady je vytvoriť spoločenstvo medzi triedami, ktoré by bolo prínosom pre školu. Pravidelne sa stretávame a pracujeme na výzdobe školy, pomáhame organizovať rôzne podujatia, každý mesiac hodnotíme čistotu v triedach, kde jednotliví členovia udeľujú body všetkým triedam. V žiackej rade sa bavíme aj o kultúrnych programoch na vystúpenia, o stromčekovej slávnosti a iných tradičných školských akciách.

Na žiackej rade by som asi nič výrazne nevylepšoval, okrem toho, že by sa zasadnutia mohli uskutočňovať častejšie.

Žiacka rada je veľmi dobrá aj pre nás, žiakov, lebo istým spôsobom môžeme aj my prispieť do chodu školy a to napríklad svojimi vlastnými nápadmi, názormi a aj podľa svojho vlastného vkusu skrášliť školu.

Žiacka rada je veľmi dobré zoskupenie a dúfam, že vydrží aj po ďalšie roky.

M. Majer, 9. b

Z histórie Ľubietovskej školy

„ . . . Školou dokonale vyhovujúcou svojmu cieľu nazývam tú, ktorá je pravou dielňou ľudí, kde sa myseľ napúšťa leskom múdrosti a kde sa myseľ a stavy mysle vedú k všeobecnej harmónii cnosti . . . “

J. A. Komenský

Milí čitatelia,

poseďte si chvíľočku s nami v parku na slniečku a obzrite sa s nami za tým drobizgom a mladou, ktorá sa hrá okolo. Smiech, výskot, sem – tam plač, červené líca a oči ako najjasnejšie hviezdy. Časom sa menia na dospelých a svet detí vymení svet zodpovednosti a dospeláckych povinností. Rok sa s rokom stretá. Prázdniny sa skončili a s ich koncom sa začína niečo nové: nový školský rok. Rok, ktorý nám všetkým prinesie radosti aj starosti, stretnutia aj rozlúčky, úsmevy aj smútok, priateľstvá aj hádky, pretože život prináša svoje pekné, ale aj smutné stránky. Pre Ľubietovskú školu však bude nový školský rok o niečo slávnostnejší ako po iné roky. Prečo? Lebo v tomto školskom roku si škola pripomína **75. výročie** svojho otvorenia a zároveň 5. výročie udelenia čestného názvu **Základná škola T. G. Masaryka**. Už od začiatku školského roka 2006 – 2007 sa začali intenzívne prípravy na dvojité sviatok školy. Poodkryme teda spoločne závoj minulosti a nazrime do života školy, ale aj obce a jej obyvateľov.

História a súčasnosť

Dejiny Ľubietovej sú veľmi bohaté, preto aj história jej školstva je pestrá. Na základe zachovaných dokumentov môžeme predpokladať, že prvá farská škola bola v Ľubietovej už v druhej polovici 14. storočia. S mohutným rozvojom baníctva vznikla mestská partikulárna škola, ktorú vydržovali mešťania, aby ich deti nadobudli vhodné vzdelanie. Školstvo v Ľubietovej bolo už v tomto období veľmi dobre vyvinuté a na škole vyučovali znamenití učitelia.

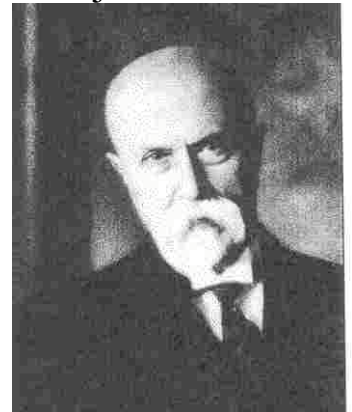
Obdobie reformácie a následnej protireformácie bolo veľmi búrlivé aj v histórii Ľubietovského školstva. Búrlivo sa riešili najmä náboženské rozpory, ktoré si neraz vyžiadali aj ľudské obete. Kostoly neustále prechádzali z rúk do rúk a aj škola slúžila práve tej strane, ktorá bola momentálne pri moci.

V 18. storočí ako v celom Uhorsku, tak aj v Ľubietovej sa školstvo na príkaz vládnych orgánov organizovalo podľa nového školského poriadku Márie Terézie, Ratio educationis.

Po národnom prebudení sa začali Slováci domáhať svojich práv i v oblasti školstva. Veľký vplyv na jeho rozvoj mal vznik Československej republiky. Na školách sa začalo vyučovať po slovensky, no nedostatok slovenských učiteľov musela školská správa riešiť pozývaním učiteľov z Čiech. Podobne to bolo aj v Ľubietovej.

V septembri 1919 tu vznikla Štátna meštianska kola, ktorej zakladateľom a zároveň aj prvým riaditeľom bol Ján Hromada. Počet tried sa každý rok zvyšoval, a tým sa stávali nevyhovujúce i priestory, v ktorých sa žiaci vyučovali. Bolo potrebné vybudovať novú budovu školy.

Svoju históriu začala písať v roku 1929, položením základného kameňa. Obec však nemala dostatok finančných prostriedkov na jej výstavbu. Preto sa obrátila na vládu Československej republiky so žiadosťou o poskytnutie štátnej subvencie na výstavbu budovy. Obec bola nútená predať horu, mnohými darmi prispievali jednoduchí ľudia. Jedným z darcov bola aj manželka prvého prezidenta Československej republiky, pani Charlotte Garriqueová. Táto skutočnosť priviedla obecnú radu na myšlienku obrátiť sa na prezidenta Masaryka so žiadosťou, aby Štátna meštianska škola v Ľubietovej, mohla byť pomenovaná jeho menom, Prezident dal na toto pomenovanie súhlas.

Nová škola bola otvorená **16. 11. 1931** za účasti vtedajšieho ministra školstva Dr. Ivana Dérera.

A aká je súčasnosť? Dnešná ZŠ je plneorganizovanou školou s právnou subjektivitou. V roku 2001 jej bol prinavrátený čestný názov ZŠ T. G. Masaryka. Od 1. januára 2004 sa k základnej škole pripojila aj materská škola, ktorá má v súčasnosti 30 detí v staršom a mladšom oddelení. Učiteľky rôznorodými aktivitami formujú osobnosti detí po rozumovej, estetickej, pracovnej a pohybovej stránke. V materskej škole sa realizuje projekt Škola podporujúca zdravie, ktorého súčasťou je napríklad plavecký výcvik detí a dni zdravia v prírode.

Medzi najobľúbenejšie činnosti detí patrí kreslenie, strihanie, práca s rôznymi materiálmi, o čom svedčia vždy krásne vyzdobené chodby a triedy.

Základnú školu navštevuje 167 žiakov 1. a 2. stupňa z Ľubietovej, Strelník, Povrazníka a Lučatina, ale aj zo Šalkovej. Základnou filozofiou výchovy a vzdelávania je rozvoj individuálnych schopností žiakov smerom ku kvalitnej príprave na ďalšie vzdelávanie a budúce povolanie. Žiaci sa učia pohotovo riešiť aktuálne životné situácie, rozvíjajú svoje komunikačné zručnosti, učia sa správať tolerantne, spoznávajú zdravý životný štýl, učia sa spoznávať svoje bezprostredné okolie a byť naň hrdí. Škola realizuje projekty: Škola podporujúca zdravie, Regionálna výchova, Otvorená škola, Infovek.

Žiaci si môžu vybrať nepovinné predmety: Práca s počítačom, Anglický jazyk. Svoje neodmysliteľné miesto má krúžková činnosť, ktorá vyplňa voľný čas. V škole pracujú krúžky: stolnotenisový, futbalový, aranžérsky, regionálny, turistický, jazdecký, mladých priateľov poľovníctva, karate. Žiaci pod vedením vyučujúcich

vydávajú vlastný časopis Ľubietovský venček, zúčastňujú sa množstva olympiád, súťaží a prehliadok.

V škole pracuje školský klub detí s 23 žiakmi. Okrem toho funguje žiacka rada, ktorá spoluorganizuje mnohé školské podujatia.

Pri realizácii výchovy a vzdelávania škola spolupracuje so zriaďovateľom – obcou Ľubietová, Radou rodičov, Radou školy, obecnými úradmi v okolí, Obecnými lesmi, Obecnou pílou a ďalšími sponzormi, ktorí nám pomáhajú najmä po materiálnej stránke, za čo im patrí naša vďaka a úcta.

Oslavy školy sa uskutočnia 16. 11. 2006, teda presne v deň, keď škola bola pred 75. rokmi otvorená. Slávnosť začne stretnutím pozvaných hostí, bývalých učiteľov v budove školy, ktoré je vynovená a bude slávnostne vyzdobená. Minulosť nám pripomenie fotomateriál, kroniky, ktoré budú vystavené v regionálnej učebni. Na slávnostnej pedagogickej rade sa stretnú bývalí učitelia s tými súčasnými. Slávnostnými príhovormi pozdravia školu, spomenú si aj na tých kolegov, ktorí ju budovali, ale už nie sú medzi živými. Vyvrcholením osláv bude kultúrny program v kultúrnom dome. Pripraví ho deti a žiaci materskej a základnej školy, ako aj bývalí žiaci školy, dnes členovia folklórnej skupiny Debnár, ktorí chcú tancom a spevom pozdraviť svojich učiteľov.

Oslavy budú miestom, kde sa bude hlavne spomínať, porovnávať, stretne sa tu niekoľko generácií učiteľov a nám zostáva veriť, že na tieto stretnutia budú radi spomínať.

Mgr. M. Boboková, Mgr. B. Jačišinová

Moja škola

Sedemdesiatpäť rokov stojí
Ľubietovská škola,
už ňou prešla starká, oco,
i mňa teraz volá.

Sedemdesiatpäť rokov zvoní
hlavný školský zvonec.
Tých detí, čo on už videl,
kdeže je im koniec?

Sedemdesiatpäť rokov – to je
sedemdesiatpäť prázdnin.
Mať ich pekne dohromady,
od šťastia sa zbláznim.

O. Štubniak, 7. r.

Milá naša škola

Sedemdesiatpäť rokov pekný vek,
ale ty máš stále pekný oblek.
Obliekli ti nové šaty,
kúpili ti klobúk zlatý.

Džavot detí školou letí,
radujú sa všetky deti.
Hoci máš už rokov dosť,
všetkým si tu pre radosť.

J. Kováč, 7. r. s mamou

Naša škola

Všetci ju radi máme,
nové veci sa v nej dozvedáme.
Pani učiteľky nás majú rady,
dávajú nám dobré rady.
Do školy sa vždy tešíme,
dobré známky z nej nosíme.

L. Potančoková, 7. r.

Myšlienky o škole

... budova školy, ktorú navštevujem sa nachádza na námestí
v Ľubietovej. Bola postavená v roku 1931. Budova je síce už
staršia, ale stále je v dobrom stave. Čaká na svojich ďalších žiakov
a učiteľov. Dúfam, že keď sa aj po rokoch stretneme ako dospelí,
spomienky v nej budú veselé a príjemné...

I. Majer, 7. r.

...budovu školy staval aj môj prastarý otec. Chodili sem aj
moje dve starké a starý otec. Potom sem chodil aj môj otec, ujo via
a tety. Ja som žiakom siedmeho ročníka...

M. Majer, 7. r.

...škola nesie meno prezidenta Masaryka, lebo jeho manželka
financiami pomohla stavať jej budovu. Dnes sme sa spojili
s materskou školou. Bývam v Ľubietovej, a preto školu nemám
ďaleko. Do školy sa rada vraciam aj po prázdninách, pretože tu
mám veľa dobrých kamarátov...

K. Dutková, 7. r.

...v súčasnosti môžu žiaci okrem učenia chodiť na výlety
a exkurzie. V krúžkoch, ktorých máme veľa, sa môžu pripravovať aj na
svoje povolanie. Budovu tejto školy opustilo už veľa žiakov, o pár rokov
odídeme aj my. Potom budeme spomínať na bezstarostné detstvo...

M. Majerová, 7. r.

75. výročie školy

Naša škola slávi udalosť 75. výročia. Za takýto dlhý čas sa toho v škole veľa zmenilo. Nezmenili sa len učebné metódy, ale aj rôzne pomôcky, ktoré v začiatkoch tejto školy ešte neboli. Z rozprávania mojich starých rodičov spomeniem napríklad to, že keď niekto vyrušoval, dostal trstenicou a to vám veru nebolo príjemné. Okrem toho každé ráno žiaci chodili do školy pešo do Ľubietovej, aj za krutých mrazov. Máme obrovské šťastie, že tieto časy sú už preč a my sa môžeme do školy dopraviť pohodlne v autobuse.

Veľkú zásluhu majú aj naši učitelia, ktorí sa snažia z celých síl pomôcť nám najviac ako môžu. V tejto dobe prevládajú v komunikácii hlavne počítače a iné moderné prostriedky. Aj vďaka počítačom a internetu sú nám informácie o iných miestach na svete tak ľahko prístupné. Kdeže mohli naši rodičia a starí rodičia snívať o niečom podobnom? Preto by si mal každý človek vážiť to, čo má.

Týmito slovami chcem poďakovať všetkým ľuďom čo sa podieľali na rozvoji našej školy a tým pomáhali s rozvojom aj nám, žiakom tejto školy. Za tieto veci sme všetci vďační a nikto z nás nezabudne na príjemné aj ťažké chvíle strávené v tejto Základnej škole T. G. Masaryka v Ľubietovej.

M. Potančoková, 9. a

Naša škola

Naša škola veľiká je,
koľko rokov ju už máme?
Žeby jeden, možno šesť?
Kdeže! Presne sedemdesiatpäť.

Každý žiačik nech sa teší,
do školy nech rýchlo beží.
Veď to už vie každý vták –
ŠKOLA JE NÁŠ KAMARÁT!

Deti kričia od radosti,
už sa tešia na slávnosti.
„Veď 75 rokov je vek veľký“ –
vrvia pani učiteľky.

Preto deti naliehajú
o deň voľna prosíkajú.
Len dúfame, že to schváli
zasadnutie v riaditeľni.

Naša škola veľiká je,
koľko rokov ju už máme?
Žeby jeden, možno šesť?
Kdeže, presne sedemdesiatpäť!

J. Veselovská, 9. a

Naša škola bude oslavovať sedemdesiatpäť rokov. Bola založená z peňazí Fondu Tomáša Garriqua Masaryka. V roku 1931 bola naša škola veľkou a honosnou stavbou, ktorá sa týčila uprostred starého námestia v Ľubietovej. Moji starí rodičia na ňu spomínajú ako na veľkú, novú a drahú stavbu.

Pre chudobné dedinské deti bola česť nastúpiť do novej školy, aj keď sa zväčša učilo v zime a horúce letné dni strávili na lúkach, pasením dobytká. V tomto období školu volali „mešťanka“. Sedemdesiatpäť rokov je dlhá doba, dokonca aj pre školu neboli všetky dni ľahké. Prežila krutú a zlú druhú svetovú vojnu, ale ani tieto zlé časy ju nezlomili a stojí tu dodnes. Jej bránami prešli už tisíce detí, budúci učitelia, právnici, murári, matky a otcovia rodín... Všetkým deťom dala kvalitné vzdelanie, ktoré mohli využiť vo svojej budúcnosti. Dala strechu nad hlavou mnohým učiteľom, ale aj obyčajným ľuďom v núdzi. Dokonca ani cez vojnové obdobie nestratila svoj význam. Žiaci sa síce neučili, ale ako napísal do svojej knihy Údery a údely Ľubietovský evanjelický farár Ctibor Ján Hanzo, „Naša krásna škola, ktorá bola zajateckým táborom, kasárňou, žlárom i nemocnicou, sa znova stane tým, čo je jej poslanie – chrámom vzdelania, úľom milých detičiek – včeličiek.“ Deti najprv nechápu pravý význam školy, ale ako hovorí príslovie „človek spozná to dobré, až keď to stratí.“ Škola patrí medzi najdlhšie a najkrajšie obdobie detstva a dospelosti. Celá naša budúcnosť závisí hlavne od základnej školy a vzdelania.

Naučí nás všetko od prvého písmena, cez prvý príklad, ale aj mnoho zložitejších a náročnejších vecí. Škola nám dáva veľa rád do života, pomáha pri dôležitých rozhodnutiach. Učí nás poctivej práci, usilovnosti, ale aj úcte a dôvere. Vryla nám do hláv stovky, tisícky ba až milióny vedomostí, ktoré zúročíme v budúcnosti na rozvoj rodiny a kariéry.

A preto by sme si ju mali ctiť a vážiť!

Z. Dutková, 9. b

Škola

Škola naša stará je,
ale za to pekná je.
Sedemdesiatpäťku oslavuje
a každého pozdravuje.
Detí chodí do nej veľa,
občas je tam veľká mela.
Dúfam, že ešte dlho bude stáť,
aby mohla veľa detí privítať.

E.Kútna, 6.r.

Niekoľko fotiek z nášho života

Maškarný ples

Stromčeková slávnosť

MDD

OČAP

Projekty

Vedecká hračka

Výlety

Vybíjaná

Vyber si svoj kvet !

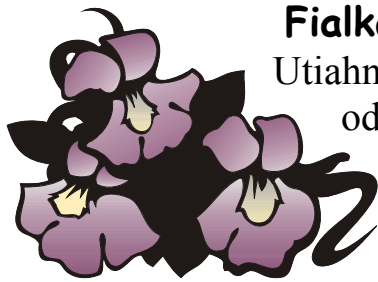
Slničnica

Milujete jednoduchosť, viete sa prispôbiť akejkoľvek situácii. Keď ste smutní, vyjdete z domu a hľadáte spoločnosť ľudí, s ktorými by ste sa mohli od srdca pohovárať.

Biela ľalia

Označuje prostú a veselú povahu. Napriek citlivosti dokážete predviesť svoje vnútorné bohatstvo a svoje zámery takmer vždy dovediete k úspešnému koncu. Výborne si rozumiete s ľuďmi.

Fialka

Utiahnutosť, schopnosť odpúšťať – črty, ktoré najviac skrášľujú váš charakter. Viete dávať bez toho, aby ste prijímali. A ak vám iní uznajú vaše zásluhy, stávajú sa ich úprimnými priateľmi.

Lekno

Tento výber poukazuje na úprimnú povahu. Viete byť oddaní a túžite po úprimných a trvalých vzťahoch. V láske je pre vás dôležitá harmónia.

Mak

Vaša trochu utiahnutá duša vás môže do viesť do citových, ale aj materiálnych ťažkostí. Neradi prijímate cudzie rady, radšej si svoje problémy riešite sami. Vaše motto znie: „Špinavá bielizeň by sa nemala prať na verejnosti!“

Konvalinka

Tento kvietok sa zvykne označovať aj ako Panenská slza. Tí, ktorí si ich vybrali, bývajú melancholickí a romantickí, vyžadujú ustavičnú pozornosť. Dávajú prednosť stálym a pevným vzťahom, čiže bývajú vernými.

Ruža

Viet milovať, no nadovšetko si želáte, aby milovali vás. Tento kvet má v sebe zakódovaných mnoho odkazov, takže človek, ktorý ho má rád, musí byť duševne veľmi bohatý a nežný. Ak však ktorí chce na váš účet priveľkú slobodu, čakajú ho ostré tne.

Voňavý bontón

Margaréty

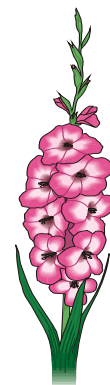
a ostatné pol'né kvety

Sú ideálne pre priateľov ako znak úcty, pozornosti, možno sa nimi poďakovať.

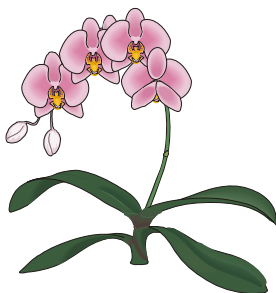
Gladióly

Darujú sa na svadbách, pri rôznych slávnostných ceremóniách, ale aj ako dar chorému človeku.

Orchideje

Poslať ich môžete aj žena žene, aby jej tým vyjadrila svoju úctu alebo túžbu po zmierení.

Orgován

Kvet pre všetky príležitosti. Symbolizuje aj túžbu po zmierení po hádke.

Zasmejme sa

- Pán sused, len sa pozrite. Vašich päť detí je na mojej slivke! Čo mi na to povieť!?
- Dokelu, kam sa stratilo šieste...?
- Prečo držíš tú sliepku tak dlho za krk?
- Varím podľa kuchárskej knihy. Tam je napísané: „Sliepku pol hodiny mierne dusíme.“
- Toto je účet za obed – pýta sa host' čašníka – alebo mi chcete predat' reštauráciu?

Na výletnej lodi je zamestnaný kúzelník, ktorý zabáva cestujúcich. Keďže cestujúci sú stále iní, kúzelník používa stále tie isté triky. Kapitánov papagáj vždy počas predstavenia vykrikuje a prezrádza kúzla. Lenže to je kapitánov papagáj, preto mu kúzelník nemôže nič spraviť.

Jedného dňa sa loď potopí a na jednom kuse dreva sa zachráni kúzelník a papagáj.

Tri dni na seba nenávisťne zazerajú a na tretí deň to papagáj nezvládne a hovorí:

- O. K., vzdávam sa! Kde je loď?

Na našej škole máme veľa dobrých športovcov. Veľmi obľúbeným športom je basketbal. Kto vynášiel basketbal?

V starých písomných pamiatkach, plných obrázkového písma, ktoré zanechali Macovia a Aztékovia, objavili učitelia prvé záznamy o akomsi športe, ktorý má mnoho spoločného s našim basketbalom. Nazývali ho fok – a tok (Mayovia) alebo tlachtli (Aztékovia). Tieto pamiatky sa našli v Copán a Chichen Itzá na Yucatanskom polostrove. Ihrisko malo rozmery 166 m krát 28 m. Po stranách bolo hľadisko pre divákov, dokonca aj lôže pre vznešených hostí. Presne uprostred hracej plochy bol asi

v desaťmetrovej výške upevnený na múre (vo vertikálnej polohe) akýsi kamenný podstavec. Lopta bola z gumy a mala priemer asi 15 cm. Hrať sa mohlo len chránenými časťami tela, ako boli stehná, boky a predlaktie. Podľa pravidiel strácal body ten, čo sa dotkol lopty nechránenou časťou tela. Vždy predchádzajúci deň pred hrou sa hráči podrobovali náboženským obradom a po nich dostali výdatnú potravu. Jedno družstvo sa skladalo zo siedmich hráčov. Stretnutie sa hralo na body – respektíve čiarky, ktoré rysovali zvláštnou rastlinnou farbou. Už vtedy existovali postranní rozhodcovia, ktorí dbali, aby lopta neopustila ihrisko. Jediný spôsob, ako ukončiť víťazne túto hru, bolo prehodenie lopty kruhom. Keďže pri hre nesmeli používať prsty a kruh sa nachádzal vertikálne vo výške desať metrov, potom klobúk dole pred takým športovým výkonom.

Basketbal nie je jediný šport, ktorý žiaci obľubujú. Naša škola sa každoročne zúčastňuje šachového turnaja pre žiakov. Kde sa zrodila hra v šachy?

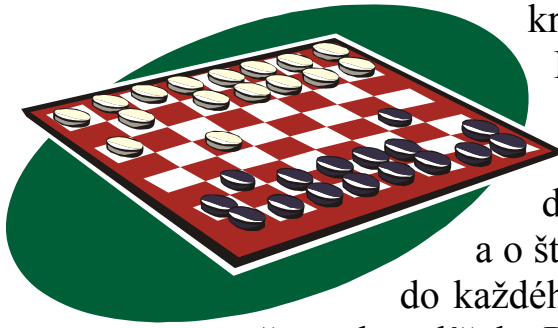
Grécke báje hovoria, že to bol vojvodca Palamédés, kto vymyslel hru v šachy, aby zabavil svoje vojsko pri nekonečnom obliehaní Tróje. Vojaci sa nudili a šachy im vraj poskytli nielen zábavu, ale aj bojový elán. Lenže z tých čias sa nezachoval ani jeden predmet, ktorý by dosvedčil pravdivosť legendy.

Zato v Egypte sa zachoval basreliéf z čias faraónov, ktorý zobrazuje dvoch hráčov skláňajúcich sa nad stolom.

Kolískou hry podľa zachovalých dokladov je India. Svoje dnešné meno získala hra v Perzii, kam sa rozšírila z Indie. V perzštine šach znamená kráľ.

Nárok na titul vynálezcov šachu si robia aj Peržania. Podľa ich povesti bol vynálezcom mladý učiteľ, ktorý v 5. storočí vyučoval syna perzského kráľa. Aby upútal roztržitého mladíka, vymyslel hru v šachy. Vraj chcel byť s mládencom sám,

aby mu mohol bez svedkov vštepovať múdrosť a učiť ho cnostiam. S mladým princom strávil nad čierno-bielymi políčkami mnoho hodín, princ si hru obľúbil a naučil sa pri tom starej pravde: tak ako kráľ na šachovnici, ani vladár vo svojom kráľovstve nič nedokáže bez ostatných figúrok.

Legenda totiž hovorí, že učiteľ dostal za svoj vynález nielen veľkú pochvalu, ale aj sám si mohol vybrať odmenu. Požiadal o zrnko obilia do prvého políčka šachovnice o dve do druhého a o štyri do tretieho atď. vždy dvojnásobný počet zrníkov do každého políčka, až do konca, do všetkých šesťdesiatich štyroch políčok. Predstavovalo to vraj neobyčajne veľké množstvo vzácnej múky a kráľovské sýpky sa vraj poriadne vyprázdnil.

Hra v šachy sa z Ázie skoro rozšírila do arabských krajín a odtiaľ koncom 9.storočia do Európy. V stredoveku bola hra v šachy len kráľovskou a šľachtickou výsadou, postupne však prenikla aj medzi ostatné vrstvy.

A teraz trocha mozgového džogingu

Úloha č. 1

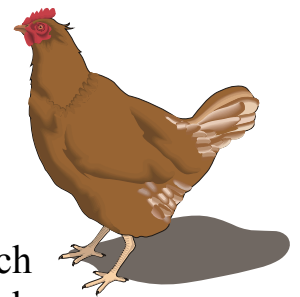
Cez lúku prechádzalo stádo kráv. Jedna krava išla pred dvoma kravami, jedna za dvoma kravami a jedna medzi dvoma kravami. Koľko kráv išlo za sebou?

Úloha č. 2

Ak 1 a pol sliepok perličiek za 1 a pol dňa znesie 1 a pol vajca, koľko vajec znesú tri perličky za 8 dní?

Úloha č. 3

Do dediny prišiel muž predávať sliepky. Predal polovicu svojich sliepok a ešte polovicu ďalšej sliepky. Jedna celá sliepka mu zostala. S koľkými sliepkami prišiel do dediny?

Úloha č. 4

Dovolí zákon mužovi, aby sa oženil so sestrou svojej vdovy?

Riešenia úloh

Úloha č. 1 – boli tam spolu tri kravy.

Úloha č. 2 – perličky dokopy zniesli 16 vajec ($1,5/1,5/1,5 \times 3 \times 8$).

Úloha č. 3 – muž priniesol tri sliepky.

Úloha č. 4 – mŕtvy sa nemôže oženiť.

Prechádzky prírodou

Predodletová odobierka belorítok

Na začiatku školského roka možno v našich mestách pozorovať zaujímavý prírodný jav. Pozornému obdivovateľovi prírody určite neunikne nápadné posedávanie belorítok, ktorým starší ľudia hovoria aj „menšie lastovičky“, po elektrických drôtoch. Priznám sa, že sa každý rok veľmi teším na tieto predodletové posedenia týchto družných vtáčikov. V našej dedine na Starých Horách sa v septembrové dni elektrické drôty doslova prehýbajú pod váhou stoviek drobných belorítok. Sadanie a vzlietanie celého niekoľko stokusového krdľa je vždy spojené s hlasitým džavotom. Belorítky si sadajú pekne jedna vedľa druhej, odrazu sa však ozve varovným pokrikom jedna a v tom okamihu je celý krdel' vo vzduchu...

Pozorovanie lúčiach sa belorítok s rodiskom a domovom patrí k prekrásnym zážitkom. Tieto „malé lastovičky“ sa takto slávnostne odoberajú od svojich hniezdisk, lebo za pár dní sa musia pobrať na ďalekú – pred'alekú púť až do tropickej Afriky, kde tieto teplomilné vtáčiky prečkávajú zimu. Istotne je im krátko pred opustením svojich domovov clivo, a tak sa pri spoločných posedeniach na drôtoch a preletoch ponad dediny a mestá aspoň trošička rozveselia.

Sviatočné zhromaždenia čierno – bielych belorítok sa jedného septembrového dňa skončia. Ešte večer sme sa mohli potešiť ich neutíchajúcemu džavotu a prehánajúcemu sa veľkému krdľu popod azúrovú oblohu, avšak ráno keď sme vyšli na priedomie, v povetrí vládlo akési podozrivé ticho. Ani drôty už „neobťažkávali“, ba ani modrým nebom sa nepremával džavotajúci krdel' belorítok. Nenápadne nadržanom sa z miest a dedín vytratili a vydali sa na svoju niekoľko tisíc kilometrov dlhú púť na africké zimovisko... Tieto milé vtáčiky sa k nám zasa vrátia v niektorý májový deň a potom zasa na jeseň sa budú od nás odoberať takýmto zvláštnym sviatočným spôsobom.

Text Ing. Miroslav Saniga

Osemsmerovka

ZOOLÓGIA – po vyškrtaní 48 názvov zostane 29 písmenná tajnička.

A	T	CH	O	R	A	N	G	U	T	A	N	R	N	J	N	Z	K	V	D
L	I	A	A	C	I	N	T	O	B	O	CH	A	Á	A	E	O	O	A	O
Í	R	M	Č	Á	H	O	R	E	G	A	N	O	K	M	N	R	N	F	B
D	Á	E	L	E	F	A	N	T	A	D	T	A	I	U	O	Á	D	A	E
O	D	L	Y	K	O	K	A	Z	U	S	P	I	L	Z	A	H	O	R	R
K	E	E	S	S	L	H	A	C	I	L	E	P	E	R	P	Ú	R	I	M
O	M	Ó	K	K	O	Ž	E	E	A	K	N	I	P	B	A	N	L	Ž	A
R	O	N	A	R	Á	Ž	Í	Ž	A	V	I	C	A	G	O	I	A	A	N
K	O	R	Á	K	O	T	O	O	A	L	Z	K	O	B	O	C	N	B	L
A	R	R	O	R	E	K	V	R	E	T	E	N	I	C	A	R	I	A	E
Š	D	B	O	R	Á	A	A	O	Á	S	B	G	O	L	E	U	I	A	I
L	R	Z	M	N	M	N	Á	S	S	N	R	A	U	R	Á	L	K	L	N
A	O	I	I	U	N	A	K	O	K	S	A	N	R	Á	O	R	O	U	A
K	T	K	P	L	A	M	E	N	I	A	K	K	A	K	N	K	K	T	D

kozorožec

dromedár

termít

rároh

nosorožec

elefant

kondor

lyska

plameniak

lykokaz

skokan

roháč

prepelica

alpakan

gorila

norok

vretenica

pelikán

králik

nandu

orangutan

žirafa

varan

žlna

chobotnica

okánik

lumok

puma

žižavica

daniel

zebra

žaba

otokárok

leguán

gibon

srna

krokodíl

bocian

homár

krab

doberman

onager

pinka

tchor

chameleón

ocelot

kanár

vták

Osem naj . . .

1. Ako sa volá najvodnatejšia rieka v Južnej Amerike?
2. Ako sa volá najdlhšia rieka na Zemi?
3. Ktorý svetadiel je podľa rozlohy v miliónoch km najväčší?
4. Ktorý oceán je najmenší?
5. Ako sa volá najväčšia púšť sveta?
6. Ako sa volá najvyšší vrchol Európy?
7. Ktorý oceán je najväčší?
8. Ktorý svetadiel je podľa rozlohy v miliónoch km najmenší?

(Amazonka, Níl, Ázia, Severný ľadový oceán, Sahara, Mont Blanc, Tichý oceán, Austrália)

Nezabudli sme na najmenších . . .

Časopis je vydávaný vďaka podpore Komunitnej nadácie Zdravé mesto a Nadácii SPP a programu MaGNet.